سفیدرود دومین رود بلند ایران

سفیدرود دومین رود بلند ایران است. سفیدرود را در باستان رود آمارد می‌نامیدند.

در کتب قدیم سپید رود را با نام های گوناگون از جمله: سپیدرود، اسفیدرود، اسبیذروذ، سپیذروذ و سفیدرود خوانده‌اند.

رودخانه سفید رود با طول ۷۶۵ کیلومتر طولانی‌ترین و پر آب‌ترین رود استان گیلان است.

سر چشمه اصلی آن کوه چهل چشمه کردستان است که بعدا“ شعبه‌ای به نام گروس از کوه‌های پنجه‌علی و در شمال غربی همدان و شاخه‌های دیگری در ناحیه بیجار (گروس) به آن متصل شده و به سمت شمال جریان می‌یابد. در میانه رودهای دیگری به نام قرانقوش‌چای و میانه‌چای و هشترودچای و آب‌های کوه سهند و همچنین بزقوش به آن می پیوندند و بعد به سمت جنوب شرقی تغییر جهت می‌دهند.

سپس زنجان رود که از چمن سلطانیه سرچشمه می گیرد و شعبات کوچک دیگر جاری شده از کوه های طارم به آن پیوسته و سر انجام به تنگه منجیل می‌رسد. تا این نقطه رودخانه مذکور با نام قزل‌اوزن (یا “ خوزوکویا“ و یا رود سرخ) نامیده می شود. در این محل شاخه دیگری به نام شاهرود که از کوه های طالقان سرچشمه می گیرد و طول تقریبی آن تا منجیل حدود ۱۸۰ کیلومتر است به آن می‌پیوندد این شاخه تقریبا“ یک چهارم آب رودخانه سفیدرود را تأمین می کند.

از محل تلاقی رودخانه شاهرود و قزل‌اوزن به بعد رودخانه سفید رود نامیده می شود. در منطقه منجیل سد بزرگ سفیدرود بر روی این رودخانه ساخته شده که دریاچه‌ای با وسعت ۵۶ کیلومتر مربع در پشت آن پدید آمده، در ادامه مسیر این رودخانه با پیوستن آبراهه‌هایی که اصلی ترین آنها عبارتند از آبرود، سیاه رودبار، تویسن و آبراهه شلی به سفیدرود و پس از گذر از مزارع حاشیه رودخانه به طرف شمال‌شرقی و منطقه تجن جاری می شود. در انتها شعبه اصلی این رود از طریق صدها کانال و آبراه زراعی در منطقه حسن کیاده به دریای خزر می‌ریزد.

آب و هوا در منطقه ی رودبار مدیترانه‌ای می باشد یعنی زمستان های معتدل و اندکی مرطوب و تابستان های گرم و خشک . این رود درناحیه ی منجیل در مسیر بادهای دائمی دره سفید قرار گرفته که به بادهای منجیل معروف است.

سفیدرود را در باستان رود آمارد می‌نامیدند.

وضعیت رودخانه از نظر قایقرانی:

با قایقرانی د این رودخانه علاوه بر تجربه هیجان گذر از امواج متلاطم، می توان مناظری زیبا و بی‌نظیر مختص به شمال کشور را تماشا کرد.

قسمت های خروشان (Rapid ها) رودخانه تقریبا“ ۵۰۰ متر بعد از سد سفیدرود شروع می‌شوند، که قایقرانان محلی روی هریک نامی خاص گذاشته‌اند. درجه قسمت‌های خروشان این رودخانه بین ۲ تا ۳ می‌باشد.

جاذبه ها:
این منطقه دارای جاذبه های فراوان طبیعی، تاریخی و فرهنگی است. چشم اندازهای طبیعی شامل رودخانه سفیدرود، دریاچه سد سفیدرود، دریاچه سد تاریک، ییلاقات و جنگل های عمارلو، کوه درفک، دشت ها و برنج کاری ها، حیات وحش، گل ها و گیاهان وحشی شامل درخت هرزویل، گل سوسن چلچراغ، پوشش گیاهی، چشمه های آب معدنی داماش، سنگ رود و کلشتر، چشمه آبگرم ماست خور و ... است.

جاذبه های تاریخی و باستانی شامل تپه های باستانی مارلیک، تپه گرد کول، تپه کلشی، پل خشتی لوشان و .... جاذبه های فرهنگی شامل فرهنگ مردم منطقه، آداب و رسوم، صنایع دستی، لباس محلی، گویش، زندگی کوچ نشینی مردم قسمتی از منطقه عمارلو و سایر جاذبه ها شامل دهکده ییلاقی بره سر، دهکده سالانسر در کنار و ... می باشد. در امتداد رودخانه سفیدرود باغ‌های انبوه زیتون قرار دارد که با قایقرانی بر روی این رودخانه در حالیکه وزش باد خنک و مطبوع گرمای تابستان را با خود می‌برد می‌توان به تماشای دورنمای درختان همیشه سبز زیتون در ارتفاعات، صخره‌های بلند در کنار دشت‌های حاصلخیز و شالیزار های برنج نشست.

رودخانه سفید رود با طول ۷۶۵ کیلومتر طولانی‌ترین و پر آب‌ترین رود استان گیلان است

تنوع آبزیان :
بر اساس بررسی‌های انجام شده در طرح جامع شیلاتی طی سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ در ناحیه دهانه رودخانه سفیدرود تا سد سفیدرود و سر شاخه های قزل‌اوزن و شاهرود، ۴۵ گونه و زیرگونه ماهی متعلق به ۳۶ جنس و ۱۷ خانواده شناسایی شده که در بین ماهی های مهاجر عمده‌ترین آنها عبارتند از: اوزون برون، تاس ماهی، ماهی سفید، کپور معمولی، سس ماهی، لای ماهی، اسبله، سفید کولی، شاه کولی، سیاه کولی و البته ماهی های خانواده کپور بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند.

رودخانه سفیدرود از لحاظ مهاجرت و زاد و ولد آبزیان بخصوص گونه های ماهیان خاویاری و گونه های ماهیان استخوانی از رودخانه های منحصربه فرد در حوزه جنوبی دریای خزر می باشد.

سر چشمه اصلی سفید رود، کوه چهل چشمه کردستان است

مشکلات زیست محیطی:
تخلیه پساب های کارخانه های صنعتی، فاضلاب های خانگی، زباله های شهری و روستایی، سموم شیمیایی کشاورزی، نیترات ها و فسفات‌ها، انواع حشره‌کش‌ها و زباله‌های کشتارگاه‌ها باعث شده تا اکوسیستم طبیعی سفیدرود که یکی از مهمترین حوزه های آبخیز ایران به شمار می رود دچار تغییرات زیادی شده که علاوه بر خطر نابودی کامل رودخانه و گونه‌های متنوع آبزیان موجود در آن، اقتصاد و معیشت هزاران انسان را که در حاشیه رودخانه زندگی می کنند را نیز به خطر بیاندازد.

انتقال این آلودگی‌ها به دریای خزر سبب بروز پدیده‌های زیست محیطی مانند کشند قرمز و توده های وسیع فیتو پلانکتونی شده است.

متاسفانه بی توجهی به این اکوسیستم بی نظیر باعث نابودی بخش عظیمی از سفیدرود شده به طوری که هم اکنون سفیدرود از یک اکوسیستم فعال به اکوسیستم غیر فعال تبدیل شده است.

نام های دیگر سپید رود: سپیدرود، اسفیدرود، اسبیذروذ، سپیذروذ و سفیدرود می باشد

ویژگی‌های فرهنگی:

گوناگونی و تنوع فرهنگی و همچنین تنوع قومی و گویشی در سرزمین گیلان با وجودی که از نظر جغرافیایی یکی از استانهای کوچک ایران به شمار می‌رود بیش از هر جای دیگر ایران دیده می‌شود.

گیلک‌ها، گالش‌ها، تات‌ها، تالش‌ها، کردها و ترک‌ها اجتماع گیلان را تشکیل می‌دهند .

هر یک از این اقوام موسیقی فولکلور بسیار غنی، آیین‌ها و باورها و گویش مختص به خود دارند که آشنایی با آنها از لطف خاصی برخوردار است.

سفیدرود از لحاظ زاد و ولد آبزیان از رودخانه های منحصربه فرد در حوزه جنوبی دریای خزر می باشد

راه های دسترسی:

این رودخانه به موازات جاده قزوین-رشت پس از سد سفیدرود تا روستای گنجه در نزدیکی شهرستان رستم آباد جریان دارد. در ضمن دسترسی محلی منجیل-رودبار نیز موازی رودخانه است.

امکانات اقامتی:

در شهرهای منجیل و رودبار امکان اقامت در مهمانخانه و محل های پیش‌بینی شده کمپینگ با دسترسی به سرویس بهداشتی وجود داشته و در شهرهای اطراف نظیر رشت یا قزوین اقامتگاه‌های مناسبی موجود است.

نویسنده: مریم ایرانی

نویسنده: فرشته امدادی، تاریخ ارسال: جمعه 3 فروردین 1397 ساعت 12:01 قبل از ظهر